

STORTINGET

Representantforslag 31 S

(2019–2020)

fra stortingsrepresentantene Trygve Slagsvold Vedum, Sigbjørn Gjelsvik og Geir Pollestad

Dokument 8:31 S (2019–2020)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trygve Slagsvold Vedum, Sigbjørn Gjelsvik og Geir Pollestad om lønnsmoderasjon for høytlønte ledere i staten

Til Stortinget

Bakgrunn

Den økonomiske ulikheten i Norge øker. Flere studier viser at det, i et noe lengre tidsperspektiv, har vært en dramatisk økning i inntektsulikhet over hele verden siden 1980-tallet. Norge er blant landene i verden med lavest ulikhet, men også her viser trenden at ulikheten er økende. I sin rapport «Divided we stand – why inequality keeps rising» skriver OECD at den viktigste driveren for økt ulikhet er forskjeller i lønn. Det er derfor relevant å adressere lønnsutvikling og lønns-spredning dersom man ønsker å beholde et samfunn med små sosiale forskjeller.

Det er et kjennetegn ved norsk arbeidsliv med forholdsvis små forskjeller i lønn sammenlignet med blant annet andre land i OECD. De siste tiårene har det imidlertid vært en økning i lønnsspredningen også i Norge, slik at avstanden mellom de laveste og de høyeste månedslønningene har blitt betydelig større.

I 1997 var månedslønnen til de 10 prosent best betalte 2,8 ganger større enn gjennomsnittslønnen til de 10 prosent lavest lønte jobbene. I 2017 var tilsvarende forhold 3,8. Dette tilsvarer en lønnsforskjell på 65 600 kroner per måned. Det er gruppene med de laveste og de høyeste lønningene som har endret seg mest. De med lavest lønn (desil 1) har fått redusert sin andel av lønns-

summen, mens de med høyest lønn (desil 7–10) har fått økt sin andel av den totale lønnssummen. Særlig har det vært en kraftig endring for de 10 prosentene som tjener aller mest, der både gjennomsnittslønn og andel av lønnssummen har økt fortere enn for alle de andre gruppene i samme periode.

Videre viser tall fra Statistisk sentralbyrå at det er i offentlig sektor at ulikheten øker mest, selv om lønns-gapet fortsatt er størst i privat sektor.

Ifølge statens lønnsstatistikk er det i dag seks ledere i staten som har en lønn over 20 G, tilsvarende 1 997 160 kroner, mens 67 ledere har en lønn tilsvarende 15 G eller mer, som vil si 1 497 870 kroner. I tillegg er det 18 ledere som med en lønnsøkning i 2020 vil passere 15 G.

Med ledere i staten vises her til ledere på egne kontrakter og ansatte i det statlige tariffområdet. Tallene for det statlige tariffområdet omfatter departementene med underliggende etater, samt Riksrevisjonen og Stortingets ombudsmann for forvaltningen, EOS-sekretariatet, Stortingets ombudsmann for Forsvaret og Nasjonal institusjon for menneskerettigheter.

Forslagsstillerne mener det er viktig å beholde et arbeidsliv med lav lønns-spredning, og at den økende lønns-spredningen i det offentlige gir grunn til bekymring.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen innføre et lønnstak for ledere i staten på 15 G, og lønnsfrys for nåværende ledere med lønninger over dette nivået.

17. desember 2019

Trygve Slagsvold Vedum

Sigbjørn Gjelsvik

Geir Pollestad